

РЕШЕНИЕ

№ 6740

гр. София, 11.11.2022 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

АДМИНИСТРАТИВЕН СЪД - СОФИЯ-ГРАД, Второ отделение 52 състав,
в публично заседание на 19.10.2022 г. в следния състав:

СЪДИЯ: Силвия Димитрова

при участието на секретаря Албена Илиева, като разгледа дело номер **6102** по описа за **2022** година докладвано от съдията, и за да се произнесе взе предвид следното:

Производството е по реда на чл.145 и сл. АПК, вр. чл.18, ал.5 от Правилника за прилагане на ЗЗДет. / ППЗЗДет. /.

Образувано е на основание изпратена от Дирекция „Социално подпомагане“ – Л. постъпила жалба от Т. В. К. – М. от [населено място] срещу Задължително предписание №П/Д-С-ЛЦ-002/15.06.2022 г., издадено от Директора на Дирекция „Социално подпомагане“ – Л. на основание чл.21, ал.1, т.3 ЗЗДет, вр. чл.18, ал.4 ППЗЗДет, чл.4, ал.1, т.1 и чл.23 ЗЗДет с цел предотвратяване на риска от увреждане на психо-емоционалното развитие на детето Н. М..

В жалбата се твърди, че оспореният акт е незаконосъобразен и явно необоснован, доколкото в същия не са посочени, а такива не са и налице, предпоставките за издаването му. Освен това оспорващата счита, че част от дадените предписания по т.1, т.2, т.4, т.6 и т.9 са извън компетентността на ДСП. Налице е и разминаване между срока на отделните предписания, съдържащи се в него и самоия акт, по отношение на който е посочено, че се издава за срок от 6 месеца. Незаконосъобразно е посочен и органа, пред който подлежи на обжалване административният акт, с което е нарушено правото ѝ на защита. По тези съображения, подробно мотивирани в жалбата, се иска отмяна на оспорения акт и присъждане на направените разноски.

Ответникът – Директорът на Дирекция „Социално подпомагане“ – Л. чрез процесуалния си представител юрисконсулт И. Л. в съдебно заседание оспорва жалбата с доводи за нейната неоснователност. Претендира юрисконсултско възнаграждение.

По делото са събрани писмени доказателства, съдържащи се в изпратеното заверено

копие на административната преписка.

Съдът, като прецени събраните по делото доказателства, поотделно и в тяхната съвкупност, във връзка с доводите и твърденията на страните, приема за установено следното:

Не е спорно по делото, че оспорващата е майка на детето Н. К. М., [дата на раждане] Баща на детето е К. И. М. от [населено място]. Не е спорно също, че родителските права върху детето са предоставени на майката, като на бащата е определен режим на лични контакти с него.

В представения по делото социален доклад е отразено, че работата по случая с детето Н. М. е от 26.06.2018 г., когато в ОЗД при ДСП – Л. е постъпил сигнал от бащата, че майката е извела детето извън България без негово съгласие и след изрична забрана за това, издадена от Гранична полиция. В доклада е посочено, че от тогава, до датата на издаването му ОЗД – Л. работи приоритетно по случая, като наличната кореспонденция възлиза на 6 класъора, което е показателно за отношенията между родителите, които многократно са консултирани по въпроси, свързани с детето, като са провеждани и множество срещи с малолетния Н.. За разрешаване на конфликтите и след проведени консултации, по искане на майката на 01.12.2021 г. на нея и на детето са издадени направления до ЦОП при ИСДП за ползване на социална услуга. Направленията не са реализирани, тъй като родителите не са сключили договор с доставчика на социалната услуга. Впоследствие бащата е депозирал нова молба за ползване на социална услуга и е насочен с направление към ЦОП при ИСДП.

На проведената на 03.06.2022 г. в ОЗД при ДСП – Л. екипна среща с ОЗД при ДСП – К. село и ЦОП при ИСДП представителите на ЦОП са информирали, че към момента не е стартирала работата по издадените направления за двамата родители и малолетното дете. Взето е решение родителите отново да бъдат консултирани по ЗЗДет и СК за необходимостта от ползване на социални услуги и стартиране на същите до 14.06.2022 г. Оспорващата е информирана за решението на Мултидисциплинарната среща и определения краен срок до 14.06.2022 г. Въпреки това в този срок и до 15.06.2022 г. социалната услуга по отношение на майката и детето не е стартирала, тъй като същата не се е свързала с представител на ИСДП за договаряне на среща и сключване на договор. В същото време е установено, че бащата посещава социална услуга. Предвид установеното по случая социалният работник е предложил издаване на задължително предписание на Т. К. – М. и насочване към лицензиран доставчик на социални услуги за нея и за детето.

Към праписката е приложена молба за ползване на социална услуга от оспорващата от 31.03.2022 г. и издадено въз основа на нея Направление за ползване на социална услуга №НП/Д-С-ЛЦ-016/05.04.2022 г. за предоставяне на социална услуга „Консултиране на майката и разглеждане на теми, свързани с възпитанието и отглеждането на дете, за неговите потребности и за невъвличането му в конфликт на лоялност; консултиране на майката във връзка с начина на справяне с възможни рискови ситуации предвид влошението отношения и липсата на диалог между родителите; подобряване на комуникацията между родителите във връзка с изпълнение на режима на контакт между детето и бащата, както и съдействие при изпълнението му“ за срок от три месеца. Приложено е и издадено на същата дата направление за ползване на социална услуга, с което детето е насочено за предоставяне на социална услуга. Видно от приложения по делото Протокол за преглед на оценката на случая и плана за действие, на 04.04.2022 г. е проведена среща

по повод на плана за действие със срок до 02.04.2022 г. Изготвен е план за действие, обхващащ план за работа с детето и план за работа с родителите, с който оспорващата е запозната.

Въз основа на изготвения социален доклад от 15.06.2022 г. и на основание чл.21, ал.1, т.3 ЗЗДет, вр. чл.18, ал.4 от ППЗЗДет, чл.4, ал.1, т.1 и чл.23 ЗЗДет с цел предотвратяване на риска от увреждане на психо-емоционалното развитие на детето е издадено оспореното в настоящото производство Задължително предписание. Със същото на майката са дадени задължителни предписания в девет точки, за всяка от които е определен срок за изпълнение, а именно: 1. Да се въздържа от всякакви действия, които имат вредно въздействие върху здравето и психическото развитие на детето, както и да не го поставя в конфликт на лоялност между родителите и значимите за него възрастни – със срок на изпълнение: постоянен; 2. Да спазва постановените и влезли в сила съдебни решения - със срок на изпълнение: постоянен; 3. Да сътрудничи своевременно на ОЗД при ДСП – Л. и да осигурява присъствието на детето при покана за среща с малолетния Н. М. – срок на изпълнение: докато детето е при майката; 4. В тридневен срок от издаване на предписанието да сключи договор с лицензирания доставчик на социална услуга – ЦОП при ИСДП – [населено място] за срок от 6 месеца, за социална услуга „Консултиране на майката и разглеждане на теми, свързани с възпитанието и отглеждането на дете, за неговите потребности и за невъвличането му в конфликт на лоялност; консултиране на майката във връзка с начина на справяне с възможни рискови ситуации предвид влошението отношения и липсата на диалог между родителите; подобряване на комуникацията между родителите във връзка с изпълнение на режима на контакт между детето и бащата, както и съдействие при изпълнението му; Оценка на психо-емоционалното състояние на детето Н.; психологическа работа с детето с цел подобряване на връзката между бащата и детето със съдействие на майката във връзка с изпълнение на режима на контакт с бащата, както и съдействие при изпълнението му; Провеждане на срещи между малолетния Н. и бащата на територията на центъра, в присъствието на специалист от услугата“, със срок на изпълнение 3 дни от връчването на предписанието на адресата; 5. Да посещава социална услуга за оказване на психологическа подкрепа с цел недопускане на увреждане на психо-емоционалното развитие на детето и подобряване на комуникацията между родителите, със срок на изпълнение: за срока на сключване на договора, но не по-малко от шест месеца; 6. Да осигурява присъствието на детето при посещаване на социалната услуга за оказване на психологическа подкрепа с цел недопускане на увреждане на психо-емоционалното развитие на детето и интензивна психологическа подкрепа на Н. М. в ЦОП на ИСДП, както и осъществяване на наблюдавани контакти между бащата и детето, със срок на изпълнение: за срока на сключване на договора, но не по-малко от шест месеца или докато детето е при майката; 7. Да съдейства и да изпълнява заложените цели в Плановите за действие на ОЗД при ДСП – Л. относно работата по случая с детето Н. М., със срок на изпълнение: съгласно заложените срокове в Плана за действие; 9. Да решава въпросите, касаещи отглеждането и възпитанието на детето Н. М. съвместно с бащата, в духа на добрия тон и запазване на атмосфера на емоционален комфорт за детето, със срок на изпълнение: постоянен. В акта е посочено, че задължителното предписание се издава със срок от шест месеца, който започва да тече от датата на връчването му. Като мотиви за издаването му е посочено: за действие за работа по случая; не полага усилия за преодоляване на риска от родителско отчуждаване и не

предприема действия то /детето/ да работи с независим доставчик на социална услуга, с цел недопускане на увреждания на психо-емоционалното му развитие и подкрепа при новонастъпилите обстоятелства.

П. е връчено на оспорващата на 20.06.2022 г., видно от отразеното на същото.

При така установената фактическа обстановка съдът прави следните правни изводи: Жалбата е ПРОЦЕСУАЛНО ДОПУСТИМА като депозирана от адресат на неблагоприятен за него административен акт, подлежащ на съдебен контрол и в срока по чл.149, ал.1 АПК. Видно от отразеното върху оспорения акт същият е получен от оспорващата на 20.06.2022 г., а жалбата е изпратена по ел. поща и е постъпила в ДСП – Л. на 30.06.2022 г.

Разгледана по същество жалбата е НЕОСНОВАТЕЛНА.

Оспореното задължително предписание е издадено от компетентен административен орган и в пределите на неговата власт /чл.18, ал.4 от Правилника за прилагане на Закона за закрила на детето/, поради което не е налице предпоставката за отмяната му по смисъла на чл.168, ал.1 във връзка с чл.146, т.1 АПК. В тази връзка съдът намира за неоснователни доводите на оспорващата, че дадените в т.1, т.2, т.4, т.6 и т.9 предписания са извън компетентността на ответника.

Обжалваният акт е постановен в законоустановената форма и не подлежи на отмяна съгласно чл.168, ал.1 във връзка с чл.146, т.2 АПК. Посочени са правните основания за издаване на акта, както и неговата разпоредителната част. Конкретизирано е поведението, което следва да има майката на детето – ясно са разписани действията, които се очаква да прояви. Мотивите на административния акт се допълват изцяло от събраните по преписката писмени доказателства, в съответствие с предвиденото в ТР № 16/1975 г. на ОСГК на ВС, в частност от посочения като основание за издаването му социален доклад, в който подробно са описани всички факти по случая.

Не са допуснати съществени нарушения на съдопроизводствените правила. Специализиран орган за провеждане на политиката за закрила на детето в общината е Дирекция „Социално подпомагане“, в която се създава отдел за закрила на детето /чл. 20, ал. 1, чл. 6, ал. 1, т. 2 от ЗЗДет. /. Съгласно чл. 21, ал. 1, т. 2 - т. 3, т. 5 от ЗЗДет. ДСП определя и провежда конкретни мерки по закрилата на децата и контролира изпълнението им, извършва проверки по жалби и сигнали за нарушаване правата на децата и дава задължителни предписания за отстраняването им при условия и по ред, определени с правилника за прилагане на закона, предоставя информация за предлаганите услуги и оказва съдействие и помощ на семействата и родителите на нуждаещите се деца. Изрично в чл.23 ЗЗДет. е разписано в какво се изразяват мерките за закрила в семейна среда, които се осъществяват на доставчици на социални услуги или ДСП /чл.24 ЗЗДет. /. Някои от тях са: насочване към подходящи социални услуги в общността; консултиране и информиране на детето в съответствие с неговата възраст и със степента на неговото развитие; социална работа за улесняване връзките между децата и родителите и справяне с конфликти и кризи в отношенията; В разпоредбата на чл.4, ал.1 ППЗЗДет е предвидено, че при осъществяване на своите функции и правомощия органите за закрила на детето се ръководят от висшите интереси на детето във всички свои действия, отнасящи се до децата и техните семейства. Спазени са разпоредбите на чл.14 и чл.15 ППЗЗДет. Изготвен е план за действие по случая. Поради неосъществяване на необходимото съдействие от страна на майката за осъществяването на целите, посочени в Плана за действие с цел осигуряване на пълноценен контакт между бащата и детето, е издадено процесното

задължително предписание от Директора на Дирекция "Социално подпомагане" – Л.. Съдът намира, че оспорената заповед е издадена и в съответствие с материалния закон.

Съгласно чл.1, ал.2 от ЗЗДет държавата защитава и гарантира основните права на детето във всички сфери на обществения живот за всички групи деца съобразно възрастта, социалния статус, физическото, здравословното и психическото състояние, като осигурява на всички подходяща икономическа, социална и културна среда, образование, свобода на възгледите и сигурност. В изпълнение именно на тези свои задължения, при осъществяване на своите функции и правомощия органите за закрила на детето следва да се ръководят от висшите интереси на детето във всички свои действия, отнасящи се до децата и техните семейства. Освен това, органите за закрила на детето са длъжни да осигуряват на детето закрила и грижи, каквито са необходими за неговото благосъстояние, като предприемат своевременно всички необходими законодателни и административни мерки. Именно в изпълнение на тези функции компетентните институции следва да съобразяват всички обстоятелства, включително и съществуването на причини, които биха навредили на психическото, физическото или социалното развитие на детето. В чл.4 ЗЗДет са разписани мерките за закрила, като в случая, с оглед посочената като правно основание за издаване на процесната заповед разпоредба на чл.4, ал.1, т.1 ЗЗДет е предприета мярка за закрила съдействие, подпомагане и услуги в семейна среда по чл.23 ЗЗДет, като по отношение на майката и на детето са издадени направления за ползване на социални услуги. Съгласно чл.8, ал.6 ЗЗДет. родителите, настойниците, попечителите или другите лица, които полагат грижи за дете, са длъжни да изпълняват предприетите мерки и да съдействат при осъществяването на дейностите по закрила на детето. Целта е да са защитени и гарантирани основните права на детето във всички сфери на обществения живот. Безспорно се установи, че тези социални услуги не са стратирани, тъй като майката не е сключила договор за това. За безспорно установено съдът приема и влошените взаимоотношения между родителите на детето до степен, налагаща намесване на държавни институции относно възникнали между тях конфликти, основният от които се свежда до осъществяване на контакт между детето и бащата и упражняване на родителските права от бащата, съобразно постановените съдебни решения. Следователно, стига се до извода, че оспорващата, в качеството си на майка на малолетно дете, отказва да сътрудничи по предложенията на социалния работник, водещ случая. Именно в такава хипотеза разпоредбата на чл.18, ал.4 ППЗЗДет предписва на Директора на съответната ДСП да издаде задължителни предписания, което е сторил и с оспорения в настоящото производство акт. При безпротиворечиво установената в случая липса на съдействие от страна на жалбоподателката за преодоляване на съществуващите конфликти в интерес на детето, както и поради наличието на доказателства за неизпълнение на влезлия в сила съдебен акт, който определя режима на лични контакти между бащата и детето, административният орган е имал правото и задължението да предприеме мерките, които е намерил за целесъобразни. Само по този начин ще се осъществи активно участие и на двамата родители при отглеждане и възпитание на детето.

Съгласно чл.10, ал.1 ЗЗДет. всяко дете има право на закрила за нормалното

му физическо, умствено, нравствено и социално развитие и на защита на неговите права и интереси. Има се предвид и най-добрият интерес на детето, представляващо преценка на: а/ желанията и чувствата на детето; б/ физическите, психическите и емоционалните потребности на детето; в/ възрастта, пола, миналото и други характеристики на детето; г/ опасността или вредата, която е причинена на детето или има вероятност да му бъде причинена; д/ способността на родителите да се грижат за детето; е/ последиците, които ще настъпят за детето при промяна на обстоятелствата; ж/ други обстоятелства, имащи отношение към детето /§1, т.5 от ДР на ЗЗДет. /. С издаденото задължително предписание и при дадените обстоятелства ще се гарантира и запази най-висшият интерес на детето – за него да полагат грижи и двамата родители, в съответствие определения със съдебните решения режим на лични контакти между датато и бащата.

В случая се цели да бъдат защитени висшите интереси на детето, да бъдат гарантирани неговите права във всички сфери на обществения живот. Безспорно е правото на всяко дете на лични контакти с двамата му родители, като наличието на конфликт между тях неминуемо води до засягане на правата и интересите на детето и се отразява негативно на неговото емоционално състояние и развитие. В тази посока са и задълженията, разписани в предписанието спрямо жалбоподателката.

Аргументите за законосъобразност на обжалваното задължително предписание се подкрепят и от правата, които детето притежава на основание чл.9, §3 от Конвенцията за правата на детето, чл. 24, § 3 от Хартата на основните права на Европейския съюз, а така също и чл. 124, ал. 2 от Семейния кодекс. Разпоредбите на чл. 122 и чл. 123 от Семейния кодекс установяват правото и задължението на родителя на упражняване на родителските права. Изложените правни доводи изцяло съответстват на мотивите в решението на Европейския съд по правата на човека по делото "А. и други срещу България". Това решение е обвързващо за страните - членки и трябва да бъде съобразено от тях. В горното решение са изведени приложимите общи принципи, които засягат ролята на държавата за закрила на отношенията между родители и децата им, които са очертани в решенията на Съда по редица дела /вж. E. v. S., 22 юни 1989 г., § 71 Серия А № 156; O. v. S. /no. 2/, 27 ноември 1992 г., § 90, Серия А № 250; H. v. F., 23 септември 1994 г., § 55, Серия А № 299-A; I.-Z. v. R., № 31679/96, § 94, ЕСПЧ 2000-I; S. N. v. P., № 61173/08, §§ 66-69, 22 май 2012 г. /. Същината на тези принципи е, че предвид факта, че отношенията между родители и деца са защитени по чл.8 ЕКПЧ и понятието за семеен живот, невъзможността на лицата да поддържат тези отношения изисква действия от властите, в съответствие с позитивните задължения да предприемат мерки да съберат отново или да помогнат за възстановяването на отношенията между дете и родител /вж. E., § 71; O. /no. 2/, § 90; и I.-Z., § 94, всички цитирани по-горе/. Естеството и степента на подготовката зависи от обстоятелствата на всеки случай. Според практиката на Европейския съд по правата на човека задължението за прилагане на принуда в тази област трябва да бъде ограничено, тъй като трябва да бъдат взети предвид интересите, както и правата и свободите на всички засегнати лица и по-конкретно най-добрият интерес на детето /вж. H., § 58, и I.-Z., § 94, и

двете цитирани по-горе/. Решаващият аспект и това, което Съдът е призован да прецени, е дали националните власти са предприели всички необходими стъпки, които може разумно да се изискват при дадените обстоятелства, с цел да се позволи на засегнатите лица да се съберат отново и да запазят отношенията помежду си.

В тази връзка съдът намира за неоснователни доводите в жалбата относно незаконосъобразност за всяко едно от предписанията. П. по т.1 не е неясно, че да не може да бъде изпълнено. Всеки родител следва да знае кои негови действия и бездействия са вредни за детето му или го поставят в конфликт наоялност между родителите и значимите за него възрастни, както и кои са значимите за детето възрастни. В случай, че оспорващата не разбира значението на даденото предписание и действията, които следва да извършва, то същата определено има необходимост от изпълнение на предписанието по т.5, касателно посещаването на социална услуга, където ще й бъдат дадени разяснения относно значението на изразите и дължимите действия. Не е непълно и предписанието по т.2, доколкото оспорващата, като майка на детето и страна във водените съдебни производства, касаещи упражняването на родителските права по отношение на него, е наясно какви съдебни актове са постановени в тази насока. П. по т.3 не е в противоречие с разпоредбите на ЗЗД, тъй като сключването на договор с доставчик на социална услуга е последица от издаденото по нейно искане направление в тази насока. Освен това за ответника и с цел закрила интересите на детето е предвидена възможност да предоставят такава социална услуга и без желанието и съгласието на родителя като мярка за закрила на дете. Що се касае до срока на този договор, също правомощие на органа е да го определи. Несъстоятелни са и доводите по отношение на предписанието по т.6, обосновани с невъзможност за изпълнение предвид нежеланието на детето. В случая се касае за малолетно дете и задължение на родителя, при когото живее е да го убеди и да го мотивира да осъществява контакт и с другия си родител. Ако за оспорващата това е невъзможно, то е налице още едно основание да се приеме, че същата има нужда от посочената в т.4 социална услуга. Същото се отнася и за доводите, изложени по отношение на предписанието по т.9.

Основателно е твърдението в жалбата, че задължителните предписания не подлежат на незабавно изпълнение. Но доводите за незаконосъобразността им, обосновани с посоченото в т.4 задължение за сключване на договора в тридневен срок от уведомяване за издаване на предписанието са неоснователни, тъй като касаят изпълнението му, каквото не се установи да е предприето, нито да са предприети административнонаказателни мерки спрямо оспорващата за неизпълнение.

Не е налице и разминаване в посочените в предписанието срокове. От съдържанието му става ясно, че същото е издадено за срок от 6 месеца, а всяко едно от предписанията следва да бъде изпълнявано в определения за него срок в рамките на тези 6 месеца.

Непосочването или неточното посочване пред кой орган подлежи актът на обжалване не влече неговата незаконосъобразност, а е относим към срока за обжалване. /чл.140 АПК/.

Предвид изложеното и след цялостна служебна проверка на обжалвания акт, съдът прави извод, че обжалваният акт е законосъобразен, издадена при спазване на относимите материално правни разпоредби и процесуални правила, при което жалбата като неоснователна следва да бъде отхвърлена. При този изход на делото и на основание чл.143, ал.3 АПК основателно се явява своевременно направеното от процесуалния представител на ответника искане за присъждане на юрисконсултско възнаграждение. Съгласно тази разпоредба когато съдът отхвърли оспорването или прекрати производството, ответникът има право на разноски, освен ако с поведението си е дал повод за завеждане на делото, включително юрисконсултско възнаграждение, определено съгласно чл.37 от Закона за правната помощ. Съгласно чл.37, ал.1 от Закона за правната помощ, вр. чл.24 от Наредбата за заплащането на правната помощ, за производството по настоящото дело, разноските за юрисконсултско възнаграждение на ответника следва да бъдат определени в размер на 100 лв., с оглед естеството на производство и реализираните процесуални действия по представителство на ответника по делото. Тази сума оспорващата следва да бъде осъдена да заплати на Агенция социално подпомагане - юридическото лице, в чиято структура е ответникът. Водим от гореизложеното и на основание чл.172, ал.2 АПК Административен съд - София-град, Второ отделение, 52 състав,

РЕШИ:

ОХВЪРЛЯ жалбата на Т. В. К. – М. от [населено място] срещу Задължително предписание №П/Д-С-ЛЦ-002/15.06.2022 г., издадено от Директора на Дирекция „Социално подпомагане“ – Л. на основание чл.21, ал.1, т.3 ЗЗДет, вр. чл.18, ал.4 ППЗЗДет, чл.4, ал.1, т.1 и чл.23 ЗЗДет с цел предотвратяване на риска от увреждане на психо-емоционалното развитие на детето Н. М..

ОСЪЖДА Т. В. К. – М. от [населено място] да заплати на Агенция социално подпомагане деловодни разноски за юрисконсултско възнаграждение в размер на 100 /сто/ лева.

Решението подлежи на обжалване пред ВАС в 14-дневен срок от уведомяване на страните, на които на основание чл.138, ал.3 АПК да се изпрати препис от същото.

СЪДИЯ: